

JK 832 E
1992

ქართული
ბიბლიოთეკა

დიდება
ქართულ ერს

დიდება თავისუფლებას!

რვენი ფრთვა

ამბიასეხელი ; ნოე ჯორჯანია, **NOTRE DRAPEAU FONDATEUR : NOE JORDANIA,**

ქართული ს.ბ. ს.მ. - დ.მ. პარტიის საზღვარ-გარეთელ ბიუროსი.
Organe du Bureau à l'Etranger du parti Social-démocrate de Géorgie.

ბაილი

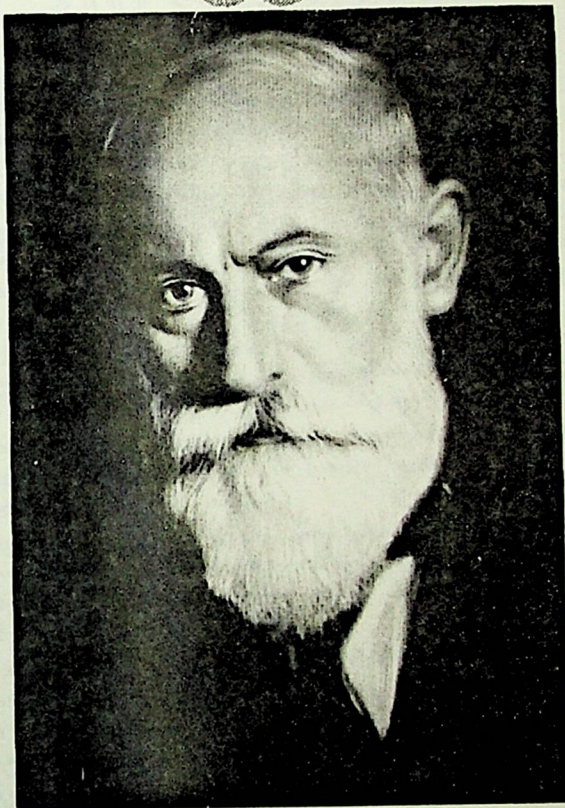
პარიზი - 1992 წელი.

ქრისტე აღსდგა!

გილოცავთ საქრისტიანოს მეფე დღესასწაულს აღდგომის
მრავალს დაესწარიო ბედნიერათ.

"ჩ.დ"-ის რედაქციი სახელით
ღევეან ფაღავეა.

1868-1953.

ნოე ჯორჯია

უკანასკნელი სურათი. პარიზი 1952 წელი.

NOÉ JORDANIA

Président du Gouvernement

Chef de l'État de la République Géorgienne

მ რ ი ს ღ ღ ე ს ა ს წ ა უ ლ ი

26 მ ა ი ს ი

26 მაისი, ქართველი ერის და ხალხის აღდგომის, თავისუფლების და დამოუკიდებლობის დღეა.

ქართველი ხალხი პირდაპირ, უშუალოდ გათვითცნობიერებული და გამთლიანებული, პირველად გამოვიდა საქვეყნო ასპარეზზე 26 მაისს და მისცა დასაბამი მის ასალ ისტორიას; თქვა ახალი სიტყვა; გამოკვეთა თავისი საეალი გზა. მან აქ პირველად შეაძახა მომადელს: „მე ვარ ჩემი თავის ბატონი. უნდა ვიყო თავისუფალი!

ჩვენს ირგვლივ იცვლება ყველაფერი, იქსოვება ახალი მოვლენათა ქსელი, ხდება გადაჯგუფება — გადამოჯგუფება, მთელი რიგი ისტორიული გადასხვაფერებისა.

არ იცვლება მხოლოდ ერთი მოვლენა: არ იცვლება **ოცდაექვსი მაისი**; ის რჩება იქ, სადაც დაიბადა, უცვლელათ, შეუღრეკელათ, ამაყათ.

და ეს იმიტომ, რომ მისი ძირი, მისი ფესვები ღრმად არის გადგმული ქართველი ერის სულსა და გულში, მან სამუდამოთ დაიპყრო მთელი ხალხი, მან აშკარათ დაანახვა მას სასიცოცხლო გზები.

26 მაისს ქართველობა დაეპატრონა თავის თავს, როგორც ერთი მთლიანი ერი, გამოკვეთა ერთი ხალხი კირში და ლხინში განუყრელი. მან სთქვა თავისი საკუთარი სიტყვა ცხოვრების ყველა დარგში: პოლიტიკაში, ეკონომიკაში, სოციალურ და ნაციონალურ ურთიერთობაში და მან ეს აღბეჭდა ჯერ საქმით და შემდეგ სიტყვით — კონსტიტუციაში.

მოსკოვმა მოგეტაცა ეს სიდიადე, გასტეხა ჩვენი წყობილება, მოსპო ჩვენი თავისუფლება. ყერ მოგეტაცა მხოლოდ ჩვენი სული, ვერ გასტეხა ერის მორალი, მისი მილიონობა, მისი გადაწყვეტილება — იყოს თავისუფალი.

26 მაისი ბუღბობს თვითუღ ქართველში: ის აღარ ფრიალებს გამოჩენილათ საქართველოში. ის ფრიალებს გამოუჩენელათ ყველა ქართველში. აი ეს მორალური ძალა, ეს სულიერი სიმტკიცე და ურყევე იდეალი არის აუღო-

ბელი სიმაგრე. რასაც შეასკდება მტერთა იერიშები. ის უტყუარი თავდებია მისი საბოლოო გამარჯვების. ამ ისტორიულ სტიქიას ვერაფერითარი ძალმომრეობა ვერ მოსპობს, ვერ შეაჩერებს; იგი გადალახავს ყველა დაბრკოლებებს და ამა თუ იმ გზით აღსდგება, — 26 მაისი კვლავ აშკარათ გამოაჩინებს და ერის მსვლელობას უმეთაურებს.

დღეს საერთაშორისო ურთიერთობა ცვალეზადია; ხან ერთი ზარი ჩამორეკს, ხან მეორე. ამ ისტორიულ ზვირთთა სრბოლაში, ამ არეულ-დარეულ ხანაში ქართველი ერის პატარა ნაღვი გასკურავს სამშვიდობოზე მხოლოდ ერთი საშუალებით — მისი მთლიანობის შენახვით, მისი თავის თავის ერთგულებით, მისი 26 მაისით.

ნ. უორდანია.

პარიზი 1937 წელი.

Le 26 Mai *

Le 26 Mai est le jour où la nation et le peuple géorgien ont retrouvé leur liberté et leur indépendance.

C'est le jour où la Géorgie, unie et consciente, s'est manifestée pour la première fois sur la scène mondiale et a donné naissance à sa nouvelle histoire.

C'est le 26 Mai qu'elle a prononcé des paroles nouvelles, tracé le chemin à suivre et, pour la première fois, s'est adressée à l'avenir :

Je suis mon propre maître,

Je dois être libre.

Autour de nous tout change, une nouvelle trame se tisse, faite de changements historiques.

Seul le 26 Mai demeure. Il reste là où il est né, immuable et fier, car ses racines sont profondément ancrées dans l'âme et le cœur de la nation géorgienne.

Le 26 Mai a rendu aux Géorgiens leur souveraineté et lui a clairement montré le chemin de la vie.

Le 26 Mai a conquis à jamais le peuple tout entier et le sentiment de leur unité indéfectible dans le malheur et le bonheur. Les Géorgiens ont pu enfin s'exprimer librement dans tous les domaines : politique, économique, social, national. Ils l'ont affirmé dans la Constitution, par la parole et par l'action.

Moscou nous a ravi nos droits et notre liberté. Elle n'a pu nous voler notre âme, ni briser la force morale, unité et la détermination du peuple à redevenir libre !

26 Mai demeure dans le cœur de chaque Géorgien. Il ne flotte plus ouvertement dans notre patrie, mais secrètement dans l'âme de tous les Géorgiens.

C'est cette force morale, cette conviction profonde, cet idéal inébranlable qui sont nos remparts. Ils nous garantissent la victoire finale, quel'e que soit la puissance de l'ennemi ! Rien ne pourra anéantir, rien ne pourra stopper ce bouleversement historique. Il surmontera tous les obstacles et triomphera tôt ou tard.

Le 26 Mai éclairera de nouveau et conduira les destinées du peuple géorgien.

Aujourd'hui, la situation mondiale est changeante. Par ces temps houleux et incertains, le frêle esquif de la nation géorgienne arrivera à bon port, à une seule condition :

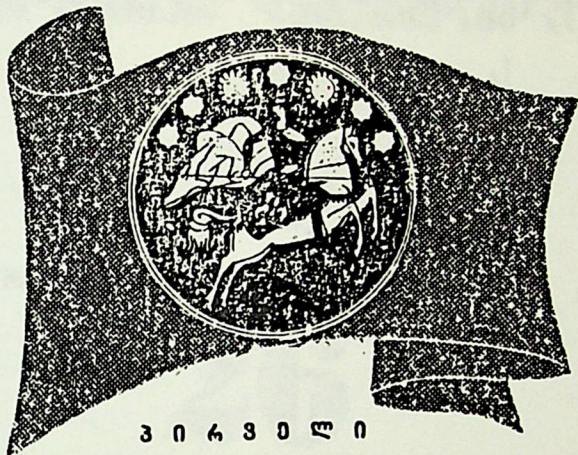
LA CONSERVATION DE SON UNITÉ ET DE SON 26 MAI !

Noé JORDANIA.

* უცხოეთშია ჩვენი ერთობის ერთადერთი უსაფრთხო საფარი.

Traduit par

A. JORDANIA

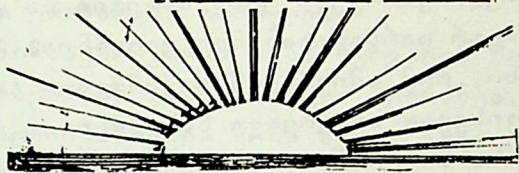
3 0 6 3 0 8 0

26

მეორის წელი.

დღესასწაულს!

26

მაისს.

ოც და ექვსი მაისი

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს დამოუკიდებლობის დ ი ა დ ი
თ ა რ ი ღ ი ა .

1918 წლის 26 მაისი ქართველ ერს აგონებს იმ დიად მოვლენას, რომელიც დაწყდა ამ საუკუნის პირველ მეოთხედს და უცვლელ სამარადისო ხარჩულად დაეღო ჩვენი ერის ყოფა ცხოვრებას.

ქართველმა ერმა ამ უკვდავ მუდმივ საგონებელ დიად ღღეს დახურა თავის 117 წლის განაწამებ ცყვეობის ისტორიის ერთი ფურცელი და დაიწყო მეორე, რაიცა მოახწავებდა ერთდა იმავე დროს ერთი ხანის მეორე ხანით, ერთი დროის მეორე დროით, ერთი წყობილების მეორე წყო-

ბილებით შეცვლას.

ამ დღეს მთელი ქართველი ერის სახელით და დავალებით, სახანაღოს თეთრ დარბაზიდან ნოე ყორღანიაშვილმა მთელ მსოფლიოს ამცნო, რომ ამიერიდან საქართველო აღსდგა ერთ მთლიან თავისუფალ ხუვერენულ სახელმწიფოთ და ფორმათ მართველობისა აირჩია დემოკრატიული წყობილება.

ქართველმა ერმა ამ დღეს კარი შეაღო თავისუფალ ერთა ლიგაში და მიიწანა მის საკანცობრიო ცივილიზაციის ხალაროში ქართველი ერის 2500 წლის კულტურა და ისტორია. არ დაგვცაღდა, საბჭოთა რუსეთმა მხგავხათ წარსულისა კვლავ გახსება ხიფყვა მოცემული, ხრულიად უმიზებოთ დაარღვია ჩვენ დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან დადებული ხელშეკრულება, და იმის გამოუცხადებლათ ვერაგულათ, მუხანათურათ თავს დაგვეხხა მთელი თავის მრჩხანებოთ. უთანახწრო ბრძოლებში დიდმა საბჭოთა რუსეთმა ხძლია პაწარა საქართველო, და რუსული ხიშვით კვლავ დაგვადო ქართველთა ხიხხლით დაფერილი მძიმე ხუნდები.

1921 წლის შავ თებერვალმა ვერ გაგვიხმო 26 მაისის ძლიერი უჭკნობი კვირცი, რადგან ქართველთა გულში იგია ძმათა ხიხხლით ნაფერი სამ ფეროვანი დროშიო ჩვენი ერის ნება ხურვილის და მეობის გამომხაფველი.

26 მაისმა წყვიად ბნელ ნესციან ციხიდან მბებდ ამოგვიყვანა, უკუ ვაგდეთ მონობის მძიმე უღელი, და ამიწომ ქართველებს დღე არ გვაქს მისი შესადარი.

26 მაისი მუდმივ განუყრელათ სახოებოთ გვეხხოვნება, რადგან იგია ჩვენი გულის მუდმივ გამციხკროვნების და ხიხარულს დღე, რომელმაც სამარადისოდ ჩავკინერგა მამულის ხიყვარული, მიხთვის თავდადება, აზრი ჭკუმა-რიცი და იმელი შეურყეველი.

26 მაისი ქართველი ერის განახლების და აღორძინების უკვდავი ეპოხალური თარიღია.

26 მაისი საქართველოს ნება ხურვილის მარად თავისუფლად არსებობის გამომხატველი სიბრძნეა, რომელშიდაც ჩაქსოვილია ქართველი ერის ხული, გული და მაღალ გრძნობათა იდეალი.

26 მაისი არ ეკავშირება ამა თუიმ რეჟიმის საკითხს, რადგან მასშიდ ღვას უპირველეს ყოვლისა სამშობლოს ინტერესების უანგარო დაცვა და მიხი. დიდების ამაყ მწვერვალზე აყვანა დამკვიდრება და განმტკიცება.

ყველა რეჟიმი ცვალებადი და წარმავალია. 26 მაისი დაუფახებელი, მარადიული ხელუხლებელი მოვლენაა, რადგან იგი თვით ერის სიცოცხლეა.

26 მაისი ჩვენ არახოღეს არავისთვის არ დაგვითმია და არც დავითმობთ, რადგან იგია უცვლელი დასაყრდნობი ფუძე თავისუფალ საქართველოს მთლიან დემოკრატიულ რესპუბლიკის.

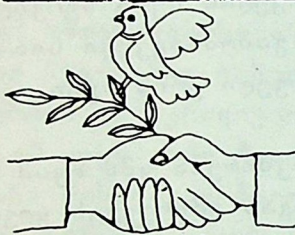
ახეთი რწმენით ვეგებებით ღიად მაისის 26-ს. მამ გაუმარჯოს 26 მაისის ღიად ღღეს, საქართველოს მთლიან ორგანიზმს, და 26 მაისის იდეალის მაცდარებელ მხნე ქართველ ერს.

ღევან ფაღავა.

ქართული საფოსტო მარკა. 1918 წელი.

პირველი მაისი.

პირველი მაისი შრომის დღესასწაულია. შრომის და პიროვნების თავისუფლება, მშრომელთა მდგომარეობის გაუმჯობესობა და მათი ეკონომიური და კულტურული წინ წაწევა, დათრგუნვა ყოველივე ძალადობისა, მოსპობა მილიტარიზმის და იმპერიალიზმისა, ყველა ერთა თავისუფლება და მათ შორის მშვიდობიანობის და სოლიდარობის დამყარება, საერთო სოციალურ-პოლიტიკური სამართლიანობის მოპოვება—აი რას მოითხოვს პირველ მაისს მშრომელი ხალხი და რა ღონისძიებებით გამოდის ის ამ დღეს.

მაგრამ ყველა ეს მოთხოვნილებები საბჭოთა კავშირში და კერძოთ საქართველოში ძირიანათ უარყოფილია. არსად იქ არ არსებობს არც შრომის და არც პიროვნების თავისუფლება; მშრომელთათვის მდგომარეობის გაუმჯობესობაზე ფიქრიც კი აკრძალული აქვთ; ყოველგან მეფობს ჩეკა-პოლიციის უხეში თვითნებობა; ხალხის საუკეთესო შვილები განუკითხავათ იყლიტება; ერებს წართმეული აქვთ თავისუფლება და თვითგამორკვევის უფლება; ხელისუფლება და თვითგამორკვევის უფლება; ხელიდან არის სხვა ერებზე გააბატონოს. ყველა ისინი კი სოციალურათ და პოლიტიკურათ იტანჯებიან.

დღეს საქართველოს მშრომელი ხალხი ვერ დღესასწაულს პირველ მაისს ისე, როგორც ამას წინეთ შეებოდა და ვერ აყენებს საამისო ღონისძიებებს.

მას აკრძალული აქვს სთქვას და დასწეროს სრული სიმართლე მშრომელთა პირველ მაისის მანიფესტაციებზე ამ ორმოცი წლის წინეთ ჩვენში, ან შესაფერისათ აღწეროს და მოიგონოს პირველი მაისის დიადი დღეები თავისუფალ და დამოუკიდებელ საქართველოში.

ჩვენი შტრები კი დაპყრობილ ჩვენ სამშობლოში ყოველ პირველ მაისს საოკუპაციო ჯარების სამხედრო აღლუმს მართავენ, ქუჩებში ტანკები და ზარბაზნები გამოაქვთ და ამის საყურებლათ ჩეკისტები ხალხს იარაღით ერეკებიან. მჩაგვრელები ცდილობენ ჩაგრულთ თავიანთი ძალა აჩვენონ, ისინი დააშინონ და მათ ბრძოლის ხალისი წაართვან.

საბჭოთა რუსეთში პირველი მაისი უსულო და უშინაარსოა. მას მაღალი მორალი და იდეალი ამოაცალეს და მჩაგვრელ იმპერიალისტების სადემონსტრაციო დღეთ გახადეს. დღე მხიარულებისა და სიხარულისა მძიმე და მწარე ფიქრების დღეთი შეცვალეს.

პირველი მაისი კომუნისტებმა მშრომელთა და ერთა დამონების დღეთ გადააქციეს. მაგრამ მჩაგვრელთა და დამონებულთა შორის ბრძოლა გაგრძელდება მანამდე, სანამ ეს უკანასკნელნი თავისუფლებას არ აღიდგენენ.

26 მაისის აღდგენა საქართველოში კი პირველ მაისსაც განთავისუფლებს ბოლშევიკების ტყვეობისაგან.

1929 წ. № 2
ბრძოლის ხმა

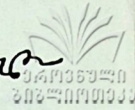
ՉըՅԱՐ 2 - II - 11.

Արշակունի ժողովուրդի շնորհակալական
գրություն անկախ. 1921 թ. Երևանի
ժողովուրդի Կոմիտեի և Սոցիալ-Դեմոկրատիկ
Կուսակցության Կենտրոնի Կոմիտեի
հարգանքով, Ձեր հարգանքները և խնդիրները
կատարված, պատճենները կենտրոն
ստանալու են:

Դիմում ձեր հարգանքները և խնդիրները
հարգելու. 1921 թ. Երևանի
Կոմիտեի և Սոցիալ-Դեմոկրատիկ
Կուսակցության Կենտրոնի Կոմիտեի

Կոմիտեի և Սոցիալ-Դեմոկրատիկ
Կուսակցության Կենտրոնի Կոմիտեի
հարգանքով, Ձեր հարգանքները և խնդիրները
կատարված, պատճենները կենտրոն
ստանալու են:

Երևանի Կոմիտեի և Սոցիալ-Դեմոկրատիկ
Կուսակցության Կենտրոնի Կոմիտեի
հարգանքով, Ձեր հարգանքները և խնդիրները
կատարված, պատճենները կենտրոն
ստանալու են:

120- 122 օրոցը լինում, 6-րդ
 Լուկա ընդհանուր -
 Երկրորդ Երևանի չի շարունակում երկրորդ
 ռազմ. երկրորդ ընդհանուր -
 ռազմական ժամկետի չի լինում,
 Լուկա երկրորդ, Լուկա բռնություն ընդդեմ
 չի լինում և չի ընդհանուր չի լինում,
 Երկրորդ Լուկա չի լինում (Երևանի Երևան) -

#

երկրորդ ռազմ. բռնություն, ընդհանուր չի լինում
 Լուկա Երևան և չի լինում - Երևանի Երևան

Երկրորդ ռազմ. բռնություն =
 Երևանի Երևանի ընդհանուր -

Երևանի Երևան, Երևանի Երևան և չի լինում
 Երևանի Երևան -

- Երևանի Երևան Երևանի -

Երևանի Երևանի ընդհանուր, Երևան և Երևան
 Երևանի Երևանի Երևանի Երևանի Երևանի
 Երևանի Երևանի -

Երևանի Երևանի Երևանի Երևանի,
 Երևանի Երևանի Երևանի Երևանի -

Երևանի Երևանի Երևանի Երևանի;
 Երևանի, Երևանի, Երևանի, Երևանի և
 Երևանի Երևանի Երևանի Երևանի, Երևանի Երևանի
 Երևանի Երևանի.

Ճիշտ է, թե Գրականության
Հանձնաժողովը -

շեշտադրում է, եւսիսը ընդհանուր
միջոցառումներ և ճանաչողական
և բարձրագույն, եւսիսը ընդհանուր
ընդհանուր է -

Ընդհանուր ընդհանուր
ևսիսը ընդհանուր, անհատական
հարցեր, պետական անհատական
հարցեր, հարցեր ևսիսը ընդհանուր
ընդհանուր և ընդհանուր, հարցեր
ևսիսը ընդհանուր ևսիսը ընդհանուր
ևսիսը ընդհանուր -

Այսինքն, ընդհանուր ընդհանուր և
ևսիսը ընդհանուր ևսիսը ընդհանուր -
ընդհանուր, եւսիսը ընդհանուր, ևսիսը ընդհանուր
ևսիսը ընդհանուր ևսիսը ընդհանուր
ևսիսը ընդհանուր ևսիսը ընդհանուր,
ևսիսը ընդհանուր ևսիսը ընդհանուր,
ևսիսը ընդհանուր -

Այսինքն ընդհանուր ևսիսը ընդհանուր
ևսիսը ընդհանուր ևսիսը ընդհանուր -

13 հուլիսի ԹԻՄԻՍԻՍԿԱՆ ԵՊԻՏՈՒՄՆ ՎԵՐԱԿՆԵՐ
ԴԱՆԱՅՐԱՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ-ԶՆԱՆ
ԵՆՈՒՆ -

ԲԱՐՔ 13 հուլիսի ի հասցեով ԹԻՄԻՍԻՍԿԱՆ ԵՊԻՏՈՒՄՆ
ՎԵՐԱԿՆԵՐ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ
ԶԻՄԱՆ ԼՈՒԿԱՆՈՒՄՆԻ ԼՈՒԿԱՆՈՒՄՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԴԱՆԱՅՐԱՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ
ՎԵՐԱԿՆԵՐ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ

ԼՈՒԿԱՆՈՒՄՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ

ԶԱՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ

ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ

ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ

ՄԱՆԻ 1992
ԵՎ ՄԱՆԻ

ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ
ԵՎ ՄԱՆԻ ԶԱՆՈՒՆ ԵՆՈՒՆ

მეოცე საუკუნის მოკლე მიმოხილვა.

.....

ვინ ხარ შენ მეოცე საუკუნე? ჩემო საუკუნე... შენ იყავი მხოლოდ შვიდი წლის, როდესაც მე მოვედი ამ ქვეყნზე უხლა ხარ უკვე 92 წლის, მე ვერ ვიხილავ შენ დახასრულს, შენვე დამიხუტავ თვალებს და მიმაბარებ უცხოეთში საზარლათ გათხრილ ცივ სამარებს, როგორც ჩემსავით იძულებით სამშობლოს გამოღმა დარჩენილ ეულ ქართველ ლტოლვილებს, რომლებსაც სძინავთ სამუდამო ძილით უცხო ცივ ქვეშ და არ ეღირსათ მათი ახლობელ ჭირის უფალთა ცრემლი, დაჯირება, და გლოვა.

ვხედავ რა ჩემი ცხოვრების დახასრულის ნიშან სვეტს მხურს, და ვბედავ ამ ^{ჩემი} ~~ამ~~ ^{სამარტოვარ} საუკუნის ნაწილობრივ აღწერას და შეფასებას. ვამბობ შეგნებულათ ნაწილობრივ, რადგან მას შეუძლია მის დახასრულამდე, მისი ზემოქმადრი მოულოდნელობით კვლავ კიდევ გაგვაკვიროს და გაგვანცვიფროს.

.....

ამ საუკუნემ ღლემდის მოგვცა ტექნიკის განხაცვიფრებელი შეიძლება ითქვას სასწაულებრივი არ ნახული აღმოჩენები, მიღწევები და ზეაღსვლები.

ადამიანი საოცნებო მანათიებელ მთვარებელ ავიდა, სპეციალურ ურიკა ეტლით მასზედ გაიხეირნა, აღმართა დედა მიწის თანამგზავრ პლანეტაზე მიწიერი ღრობა და შინ უვნებლათ დაბრუნდა.

დაშალა ატომი და მისი განუგომელი ძალა მის სამსახურ-

რში ჩააყენა.

განა საოცრება არაა, მიხარ წყნარად შენ ბინაზედ,
 ლამაზ ოთხკუთხიან სარკმლიან ყუთთან და ამ ყუ-
 თზედ მიმაგრებულ ღილაკზედ თითის დაკარებით, შენს წი-
 ნაზე იმლება ფერადებში, მსოფლიოს მთელი სამყარო, მი-
 ხი ბუნებით, ქალაქებით, დაბებით, სოფლებით, ეცნობით
 უცხო ადამიანთა მოდგმას, კულტურას, და ყოფა-ცხოვრებას.
 მოვა დრო და ადამიანი უკან მოიფოვებს ცნობილ ყულ ვე-
 რნის საოცნებო ზღაპრულ მიღწევების თხრობებს, და მას
 ხინამღვიღეთ აქცევს.

თუ ადამიანი მისი ღვთის მიერ ბოძებულ ჭკუა გონებით
 ფეხნიკის, მელიტონის და ხაერთით მეცნიერების უმაღლეს
 წერტილზედ ავიდა, ის იმავე დროს მისი ქმედობით შორსვე
 სამარცხვინო უზალ მწვერვალზედაც ჩამოჯდა. მან რჩი
 ხიხხლიანი ომი გადაიხადა, და უღანაშაულო ადამიანთა
 დანთხეულ ხიხხლის ზღვაში კაცობრიობა ლამის დაახრჩო.
 ძვირად დაუჯდა ჩვენ ბელშავ სამშობლოს მეორე მსოფლიო
 ომი, 350.000 ქართველი ვაყვანი დაეცა რუსეთის თვალ
 უწვდენელ ფრონტზედ, რომლებიც იცავდენ მის ქალაქებს,
 დაბებს, სოფლებს და მთლიანად რუსეთის მოხახლეობას.
 ამ ომმა გული მოუკლა, ცხარე შეუშრობელ ცრემლით აფი-
 რა ჩვენი წანჯული დედები, და მათ სამუდამოთ გაუხლე-
 ღი შავები ჩააცვა.

შეიძლება ითქვას, რომ მეორე ომშიდ ფრონტზედ მყოფ
 ხარის ვაცის ხიცოცხლე უფრო ნაკლებ საფრთხეში იყო
 ვინემ ფრონტიდან შორეულ ქალაქების მშვიდობიანი მცხო-
 ვრებნი, რომლებსაც მღვდელ-მთავრების კურთხევით ღამ-
 ღამობით ყაჩაღურათ თავს ეხხმოლენ რკინის ფრინველე-
 ბი, და საჭაერო დაბომბით ანადგურებდენ მთელ ქალა-
 ქებს, რომლის ნანგრევებში იღუპებოდენ ათასობით გაო-

გნებული ბავშვები, ქალები, და მოხუცი. დაანგრეს და ნეცხეს მისცეს წახულ საუკუნოების უნიკალურ ხეროთ მოძღვრების მრეები და ხელოვნების შედეგები. ამ ბარბაროსულ აქტის ჩამდენებს ცაშს უკრავდენ და აჯილდოებდა განათლებული კაცობრიობა, მღვდელ-მთავრების ჩათვლით, რომლებმაც უღალატებრივად წმინდათა წმინდა ურღვევ ათ მცნებას .

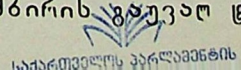
ამავე საუკუნემ მოგვცა რუსეთის თვალ უწვდენელ ცერიცორიაზე ბოროტების გამომხატველი გენიალური პირი ლენინი, რომელმაც იარაღით ხელში მოახდინა გადაცრიალება და არა რევოლუცია, როგორც ამას გაჰკვივიან ბოლშევიკები და მათ მიერ მოხსილულ თუ დაბრმავებული მეიხცორიე სავეცოლოგები!

ოქცომბრის გადაცრიალებამ დაასამარა თებერვლის რევოლუცია . ლენინმა აიღო ხელიუფლება, დაამყარა ბოლშევიკურ იდეოლოგიის მაცარებელი საბჭოთა ხელის უფლება, რამაც გამოიწვია სამოქალაქო ომის სიხლიანი ქარიშხალი, რომელმაც იმსხვერპლა მილიონობით ადამიანთა სიცოცხლე, კვლავ დაიპყრო თებერვლის რევოლუციით განთავისუფლებული ერები, შექმნა ახალი წითელი ბოროცი საბჭოთა იმპერია, და დაიწყო ხალხის მართვა- გამგებლობა რუსულ უკაბეებით და მათრახით.

განათლებულ გერმანიამ ცოცა უფრო მოგვიანებით მოგვცა არა ნაკლები, ბოროცი ხელისუფლება წყეულ, შეჩვენებულ ჰიცლერის მეთაურობით.

მიწიერ ცოდვებით დაცვირთული ლენინი შედარებით ახალგაზრდა გარდაიცვალა, ის მასზედ არა ნაკლებ ბოროც პიროვნებამ სცალინმა შეხცვალა, რმელმაც რკინის კორხეცით შეჰკრა ერები და ადამიანები, რომლებსაც უმოწყალოდ ხვრეცდა და ახახლებდა ციმბირის გათვალ ცუ -

70524

ნღრებსა და ცვალებში.

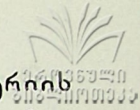
ჰიფლერს თავიდანვე ხწამდა გერმანულ რასის უპირატე-
ხოზა და მხოფლიოს მართვა გამგებლობა ამ რასის მეთა-
ურობთ, რაც მან აშკარად გამოთქვა მის გახმაურებულ
წიგნში "მაინ კამფის" სახელწოდებით, რომელიც უყურა-
ღლებით დახვოვეს კანცობრიობის საუბედუროთ მაშინდელ
სახელმწიფოების მეთაურებმა.

ჰიფლერს ამავე დროს ხწამდა, რომ ის იყო ზეგარდმო ნი-
ჭით ამ ქვეყნად მოვლენილი ამ დიადი მოვალეობის შეხა-
სრულებლათ. ვერხალის ზავით შეურაცყოფილ პაფივ მო-
ყვარე გერმანიის ერმა ის იწამა, ზეციურ ძალათ აღი-
არა და მას გაჰყვა თავდავიწყებით მთელი მისი არსებით
ჰიფლერის პოპულიარობას ხელი შეუწყო აგრეთვე ერთ დი-
დათ საყურადღებო გარემოებამ, გადაცვაკებული გერმანია
იმ დროს ითვლიდა ხუთ მილიონ უმუშევრას, რომლის არამც
თუ მოხპობა, შემცირებაც ვერ შესძლო ვერც ერმა მთავრო-
ბამ, ჰიფლერი შეპირდა ხალხს უმუშევრობის მოხპობას და
დაპირება შეასრულა, კიდევ მეფი, მან წამოაყენა ახა-
ლი ლოზუნგი, თვითუელ გერმანელს უნდა ყავდეს საკუ-
თარი მანქანა და ქონდეს კეთილ მოწყობილი საკუთარი ბი-
ნა, რაც მან ნაწილობრივ განახორციელა.

ჰიფლერი ომში ხელავედა მის საბოლოო მიზნების განხი-
რციელებას, დაიწყო ამისათვის საჩქარო მზადება და
და გერმანულ სიზუხვით ხულ მალე შექმნა გაუგონარი სა-
მხედრო ძალა ცეხნიკის უკანასკნელ სიფყვით, დამყარებუ-
ლი ხულ ახალ საომარ ცვაქციკაზე და ჯარის განლაგებაზე.

... ..

ჰიფლერის ამ საომარ მზადებას დიდი ინცერესით თვა-
ლს აღევნებდა, მასზედ არა ნაკლებ თვით განდიდეების

სენით შეპყრობილი, ყოვლის შემძლე საბჭოთა იმპერიის მპყრობელი სცალინი, რომელიც თავის მხრივ ოცნებობდა მსოფლიოში კომუნიზმის დამყარებაზე და კრემლის წახვიდან მის უკონკურეცო გამგებლობა ბრძანებულობაზედ. სცალინს უმღეროდენ პირმოთნე მლიქვნელი, მოსყილელი მწერლები თუ პოეტები ზხალხს აჯერებდენ, რომ სცალინს, მხოლოდ სცალინს შეუძლიან "თვით ჩახვდა მზისა ხეც ცოცა ხნით დააგვიანოს". უნდა ითქვას, რომ მათ ხალხის წინაშედ რბილ ხავარძლებში განცხრომისათვის ჩაიღინეს უპატიებელი ცოდვ ადამიანის დამონებასა და ღირსების ახდაში.

... ..

სცალინმა უღალატა მოკავშირეებს, და ჰიფლერთან დადო ხელშეკრულება ცნობილ მოლოცოვ-რიბენცროფის პაკვის სახელით და ხელმოწერით.

სცალინი გახდა გამამხნევებელი წამხალისებელი და თანა მოზიარე ჰიფლერის მიერ მეორე მსოფლიო ომის გამოცხადებაში. იმ ანგარიშით, რომ გერმანია და საფრანგეთი, როგორც პირველი ომის დროს სისხლისგან დაიღლებიან დასუხევიან და ის მორჩილებაში მოიყვანს მთელ ევროპას რომელსაც დაადგამს მოსკოვი ბრძანებლობის უღელს და გზას გაუხსნის მსოფლიო კომუნიზმს.

სცალინი ანგარიშში შეცდა, საფრანგეთი თითქმის შეიძლება ითქვას უბრძოლველათ ჩაბარდა გერმანიას და გეშინდელი მოკავშირე მოულოდნელათ თავს დაესხა საბჭოთა რუსეთს და ელვის სისწრაფით მოსკოვის კარი-ბჭეს მიადგა. სცალინი მოკავშირეებს დაუბრუნდა და უნდა ითქვას სასახლოთად იბრძოლა, მოკავშირეებს გაუადვილა გერმანიის დამარცხება, გაუგონარი ცოცხალი ძალის დაღუ-

პვით, მაგრამ ისიც უნდა ითქვას ერთხელ და სამუდამოდ
 ყველას გახაგონათ, რომ სცალინი ომს არამც თუ ვერ მო-
 იგებდა მოკავშირეების დახმარების გარეშე, არამედ მას
 გადაყვებოდა თვითონვე ზ მთლიანად მთელი საბჭოთა რუ-
 ხეთი მისი ბოლშევიკური რეჟიმით, მაშინ როდესაც მოკა-
 ვშირეები ურუხეთითაც დაამარცხებდნენ ჰიფლერს მათი
 ტეხნიკური უპირატეხობით, ცოცხალი ძალით და ომისათვის
 საჭირო სხვა საშუალებებით.

მეოცე საუკუნის სიტაბუკეში ლენინმა და ცოცხა უფრო
 გვიან ჰიფლერმა და სცალინმა, ჩაიდინეს კაენური ცოდვა
 და შეარცხვინეს მთლიანად ადამიანის მოღგმა, მათ მიერ
 გამოგონილ ნაზისტურ და ბოლშევიკურ რეჟიმის დამყარე-
 ბით და მის ძალით განმცვიცებისათვის, და ეგრედ წოდე-
 ბული ცივილიზებული კაცობრიობა სამარცხვინო წაუშლე-
 ლი ნიშნით დადალეს.

ჩვენთვის, არც დახავლეთის და არც ამერიკის ქებული
 დემოკრატიცაა უმანკო, უდანაშაულო და უბიწო, რადგან
 მათ ამ ურჩხულებთან ვატრობა და მომგებნიანი საქმიანობა;
 არჩიეს მშვიდლოტიანობას და სამართლიანობას. ვის და-
 ავიწყდება ლოი ჯორჯის ცნობილი განცხადება: " მე კანი-
 ბალებთანაც შემძლიან ვატრობაო!. ძვირად ძალიან ძვი-
 რად დაუჯდა კაცობრიობას დემოკრატიის ასეთი უგულყოფი-
 ლება ამ რეჟიმებისადმი, რადგან მათი ასეთი ქცევით
 ისინი გაათამაგრეს, გაათამაგეს და მოგვცეს მეორე სა-
 შინელი სისხლიანი დაუნდობელი მსოფლიოს გამანადგურებე
 ლი სამარცხვინო ომი.

... ..

დამარცხდა ჰიფლერი, მან მისი მშფოთვარე სიცოცხლე
 თვით მკვლელობით დაამთავრა, და მასთან ერთად დახა-
 მარდა მისი სისხლის მსმელი ბოროცი რეჟიმიც.

ძლიერ ამერიკის ყოვლის შემძლე პრეზიდენტ რუზველტმა
 მისი ბეცი პოლიტიკით, მუაგულ ევროპაში მოიყვანა უფრო
 მეტი ბოროტი ძალა კაცი ჭამია ვერაგი სცალინის მეთაუ-
 რობით, რომელსაც ის მოფერებით სახელათ მია ყოს ება-
 ხლა. რუზველტის ბრძანებით ჰაიდენაურმა შეაჩერა ამე-
 რიკელ ჯარების წრიომფალური სვლა ბერლინზედ და ეს პა-
 ტივი"მია ყოს" დაუთმო, რომელმაც მის მთავარ- ხარდალს
 ჰიფლერის ძლევა- მოხილობის გამომხატველ ნახევრად-
 დანგრეულ რაიხსცაგზედ ნამგალ ჩაქურჩიანი გამარჯვების
 წითელი დროშა რუზველტის თხოვნით "მია ყოს" სახიამუ-
 ვნოთ საბჭოთა არმიის ოფიცერს ქართულს აღამართვინა.
 რუზველტმა ამ დანაშაულებრივ აქციით სცალინს მსოფლიოს
 ლეგენდარული გმირის დიდების გვირგვინი დაადგა თა-
 ვზედ და მის პიროვნება სახწაულთმომქმელათ აქცია,
 უბოძა ჰიფლერის კუპუპაციისაგან ახლად განთავისუფლე-
 ბული ერები, რომლებსაც "მია ყომ" ბოლშევიკური წამე-
 ბის მძიმე უღელი დააღო, და იწყო მათი მართვა გამგე-
 ბლობა რუსული კნუციით. კ ი დ ე ვ მ ე ც ი
 "ადამიანთა უფლებების დამცველ" რუზველტმა დაატუხალა
 ევროპაში მყოფი განაწამები საბჭოელ დროშებზე, რომე-
 ლთა უფლებებს ყენევის კონვენცია იცავდა, ჩაჰყარა მის
 გემებშიდ და სცალინს ძღვნად მიართვა, მიუხედავა იმი-
 ხა, რომ რუზველტმა მშვენივრად იცოლა, სცალინი ცყვეებს
 სამშობლოს მოღალატეებათ აცხადებდა. მან თავის ცყვედ
 ჩავარდნილი ჰირმში შვილიც არ დაინდო.
 დადგეს რა ფეხი ცყვეებმა ისინი განუკითხვად ციმბი-
 რის შორეულ გულაგებში დაჰყარა სცალინმა და იქ გაუ-
 თხარა სამარეები.

ცინიზმით აღსავსე ბოლშევიკური ხელისუფლება, არჩმენე-
 ბდა მათ ცანჯულ დედებს და ოჯახებს, რომ ევროპა- ამე-

რიკაში, მრავლად არიან ყოფილი სამხედრო ცყვეები, რომლებსაც აღარ სურსთ შინ დაბრუნებაი.

განაჩამებ ღედებს ხჯროლათ ბოლშევიკების მორიგი ცინიკური სიფრუე და პრესის საშუალებით ექებდენ და სთხოვდენ მათ, შინ დაბრუნებას და ან კიდევ უკდურეს შემთხვევაში უბრალო გამომხაურებას.

ამ ლოდინში აღმოხდათ მათ ღედებს ცანჯული სული. მჯირად დაუჯდა კაცობრიობას რუშველცის ეს უპაციებელი მწმწარნი და ცოღვა. გავკირებული ვართ, რომ ევროპა- ამერიკაში არ არის ქალაქი თუ მნიშვნელოვანი დაბა სოფელი რმელთა ქუჩები, მოედნები თუ ღიდებული ხეივნები. არ აჯარებლეს პრეზიდენც რუშველცის საპაცივცემულოთ მის სახელს, რომელიც მას სრულებით არ დაუმსახურებია; მაგრამ ღმერთმა არ გასწირა სამუღამოთ მისი ცოღვილი შვილები, კეთილმა სძლია ბოროც ს. წითელ საბჭოთა იმპერიამ ველარ გაუძლო მის მიერ ცოღვათა ჩადენილ სიმძიმეს, და ის აღამიანთა სისხლით მოშულილ სიღაზე თიხის ფეხებზე მღგარი ეღვასარინი სისწრაფით ჩაინგრა და ჩაიქცა. საბჭოთა ბოროც იმპერიის ნამსხვევრებზეღ. კვლავ იშვენ განთავისუფლებელი ერები და შეუღგენ მათ საკუთარ ცხოვრების აწყობა მოგვარებას.

... ..

საბჭოთა იმპერიის გაქრობამ, განთავისუფლებულ ერებს და მთლიანათ მსოფლიოს, გადაუშალა ახალი შესაძლებლობის ფართო პერსპექცივები და ახპარები.

ჩვენ ქართველებმა ამ ბოროც ძნელადობის გარღამავალ ხანაშიღ უპირველეს ყოვლისა ენდა ჩავიხელოთ ჩვენს ხელსა და გულშიღ, დავეყრდნოთ რეალობას და არა იღუზიებს.

მულამ გვახსოვდეს, რომ დღევანდელ საეგებო, მოღიპულ გზაზედ მარცოდ მდგარ საქართველოს სხეულს დაჭრა, დანაწილებით ემუქრებიან, ამ კარზედ მომდგარ გასაჭირმა უნდა გავგვარეთიანოს ფიზიკურათ, ხელიერათ და აღუძრას მთლიანად ქართველობას მიხი კეთილდღეობისათვის, მამულის უზომო სიყვარული და მიხთვის თავდადება.

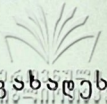
ახეთ ეროვნულ განწირულების ყამს ვინც ხელს შეუშლის ქართველი ერის გაერთიანებას, ეროვნულ არსებობის და მიწა წყლის დახადავათ, ის უნდა იქნეს გამოცხადებული ქართველი ერის მოლაღატეთ და გამცემათ.

საქართველოს აქვს მხოლოდ ერთი ინცერესი, ერთი ნაციონალური ორიენცაცია, რომლის განსახორციელებლათ საჭიროა ხალხის მიერ დემოკრაციული გზით არჩეულიმცვიცე მწილი მთავრობა, რომელიც ფეხზედ დააყენებს ქართველ ერს, თავისუფლების, თავის არსებობისა და მშობლიური კერის დახადავათ.

დავივიწყოთ ძველი შეცდომები! დავივიწყოთ მძიმე განვლილი განსადღის წლების დამნაშავენიც! გვახსოვდეს მხოლოდ, რომ ქართველ ერს თავზედ ეხხმიან და საჭიროა გაერთიანებულ ეროვნულ ძალებით მიხი დაცვა.

ჩვენ საბელმწიფოს არსებობისა და კეთილდღეობისათვის საჭიროა მნაური მშვიდობიანობა, რომლის გასადები მოსკოვს უღევს ჯიბემიდ, არც ის უნდა გამოუშვათ მხედველობიდან, რომ რუსეთი ის დიდი და მძწერი ერია, რომელსაც ხერს ყვლაფერი იხე, როგორც ყველა სხვა სახელმწიფოებს თავისაკენ მიითალოს და კვლავ მის ეკონომიერ ჰეგემონიაში დაგვაბრუნოს.

ბოლშევიკებამაქესმღეს ჩვენშიდ 70 წლის ბაცონობის ხანაშიდ იხეთ წარმოების შექმნა, რომლითაც ჩვენი ეკო-

ნომია რუხეთის ბაზრის მოთხოვნების მორჩილი გახალისება და მათ მიერ დაარსებული ქარხნების თუ საამქროების არსებობაც რუხეთიდან შემოცანილ ნელლ მახალაზედ და-ამყარეს.

იხმება კითხვა, როგორ გამოვიდეთ ახლად შობილ რუხეთის ეკონომიურ ჰეგემონიიდან? ჩვენი პასუხია, კავკასიის ერთა ერთობით, რომელიც შედეგია იმ რეალურ პირობებისა რომელშიაც ჩააყენა კავკასია თვით ბუნებამ და ისტორიის ამბებთან მხვლელობამ. გეოგრაფიული ერთობა, ეკონომიური მთლიანობა და სტრატეგიული შესაძლებლობა, აი მთავარი ფაქტორები, რომლებიც გვიკარნახებენ რუხეთთან ერთათ წადგომას და მოლაპარაკებას. რუხეთს იხიც უნდა შევახსენოთ, რომ ჩვენი პაფარა ერების ნაწარმიც აუცილებელია რუხ მოხახლეობისთვისაც.

კავკასიის ერნი, ხაერთო თანხმობით მოუწოდებენ რუხეთს ყველა ხალხთა ეკონომიურ სამართლიანობის თანაზიარობისაკენ, აგებულს კეთილშემზობლობის ნაფუძველზედ ხთანადო ხელშეკრულების დაღებით, რომელიც ჩვენ გადაგვაქმევს მწლავრ ხაერთაშორისო ეკონომიურ ფაქტორათ.

დარწმუნებული, რომ ჩვენ გადავლახავთ ზოგიერთ უარყოფით ნაციონალურ სიჯიუფეს. და მივალწევთ შეთანხმებას, რომლის განმცვიცების შემდეგ ჩვენ შევალთ ახლად შობილ ევროპაშიდ, ერთი წადილით გაცადებულნი, სადაც იმეფებს მართლხაჯულების ძიება სამართლიანობა და არა,

რომელიმე მძლავრი ერის ჰეგემონია, რითაც დამყარდება ერთა შორის მშვიდობიანობა და ნივთიერი კეთილდღეობა. ერთათ დგომით ერები აშენდებიან, ცალ-ცალკე დგომით დაიქცევიან.

ლევან ყალავა.

დიდათ პატივცემულნი და საყვარელნი თბილისის უნივერსიტეტის, უცხო ენათა ფაკულტეტის სტუდენტებო!

სიამევნებით თქვენი თხოვნით განმეორებით ვათავსებთ, ცოცხა შემოკლებით ფრანგულ ტექსტს, "ჩვენი ღროშის" ხა-მაისი ნომერში, რომელიც დაიბეჭდა ამა წლის თებერვალს ჩვენი ყურნალის ფურცლებზედ, თბილისის უნივერსიტეტი მყოფ უცხოელ სტუდენტების საყურადღებოთ და კვლავ გახანობათ, თუ როგორ მოხდა საბჭოთა იმპერიის მიერ ჩვენ ნორჩ დემოკრატიულ რესპუბლიკაზედ მისი თავდასხმა და დაპყრობა.

რაც შეეხება ინგლისურ და რუსულ ენებზედ, უმორჩილესად გთხოვდით თქვენ თვითონ აღგიღებდ გეთარგმნათ მათთვის, რომლის სპეციალისტები მრავლად გყავთ მანდ.

თუ მოიხურვებთ შემოიძლია გადმოგიგზავნათ 1937 წელს პარიზშიდ გამოცემული წიგნაკი, ფრანგულ ენაზედ "ლა ყორყი" სადაც ვრცლადაა გაშუქებული, ჩვენი წარხელი, დამოუკიდებლობის ხანა, და ეროვნულ მთავრობის მოღვაწეობა უცხოეთშიდ.

დარწმუნებული, რომ ამ ჩემს მოკრძალებით თხოვნას შემისრულებთ, გთხოვთ მიიღოთ ჩემი საუკეთესო ხურვილები ამასთანავე თქვენგან დავალებული, გიძღვნით ჩემს უღრმეს მადლობას, დაუვიწყარ მორალურ გამხსნევეებისა და ნივთიერ დახმარებისათვის.

Le rétablissement de l'indépendance

le 7 mai 1920, les deux Etats signèrent un traité de paix, dont le premier article stipule : « Se basant sur le droit de tous les peuples, proclamé par la République Socialiste Fédérative Soviétique Russe, de disposer librement d'eux-mêmes, jusques et y compris la séparation totale de l'Etat dont ils font partie, la Russie reconnaît sans réserve l'indépendance et la souveraineté de l'Etat géorgien, »

L'occupation de la Géorgie.

La situation de la Géorgie, au début de 1921, était la suivante : à l'intérieur, la population était unie et entièrement occupée à la restauration de son pays ; à l'extérieur, le Pouvoir National avait réussi à établir des relations normales avec tous les Etats, dont le premier était la Russie soviétique elle-même. Le nouvel Etat voulait vivre dans le travail et dans la paix.

Or, juste à ce moment-là, sans aucun préliminaire diplomatique, sans aucun avertissement et sans déclaration de guerre, dans la nuit du 11 février 1921, des détachements de la XIe armée soviétique, qui se trouvait en Arménie (déjà occupée par les Soviets), franchirent la frontière géorgienne et se dirigèrent sur Tiflis. C'est ainsi que, brutalement, les Soviets violèrent le traité conclu depuis quelques mois (7 mai 1920) avec la Géorgie, traité par lequel ils reconnaissaient solennellement l'indépendance de la Géorgie et garantissaient ses frontières. Pour dissimuler cette violation flagrante, sans vergogne Moscou annonça par T. S. F., au monde entier : « Les paysans et les ouvriers géorgiens se sont soulevés contre leur Gouvernement bourgeois et contre-révolutionnaire ! » (*). En vérité, la nation

(*) Après l'annexion de la Géorgie, le Gouvernement soviétique lui-même abandonna cette version mensongère et la presse soviétique décrivit avec orgueil les opérations des armées rouges

LA GÉORGIE INDÉPENDANTE

géorgienne tout entière, révoltée par cet acte abominable, se leva pour défendre son sol et sa liberté.

Deux jours après l'invasion du côté de l'Arménie, les troupes de cette même XIe armée rouge, cantonnées en Azerbaïdjan soviétique, furent lancées de ce côté et menacèrent aussi Tiflis ; quelques jours après, les IVe et IXe armées rouges, parties du Caucase du Nord, marchèrent également sur la Géorgie, dans les directions de Tiflis et de Koutaïs ; enfin, par le littoral de la mer Noire, elles se dirigèrent vers Soukhoum. C'est ainsi que la Russie soviétique se jeta contre la Géorgie avec trois armées, et l'attaqua de cinq côtés différents à la fois.

contre la Géorgie. Prenons, entre autres exemples, une description de l'activité de la XIe armée rouge, d'après une revue militaire soviétique intitulée « Mécanisation et Motorisation » (2e édit. militaire d'Etat, février 1936, pages 18-23) :

« Dans la bataille de la XIe armée rouge pour la libération de la Géorgie, le rôle important fut joué par des détachements de cette armée munis de trains et d'automobiles blindés et de chars d'assaut... Les deux chemins les plus courts menaient de l'Azerbaïdjan à la Géorgie, vers le centre mencheviste, Tiflis, et le coup asséné sur cette ville pouvait décider du sort du combat... Aux troupes envoyées dans ces deux directions furent ajoutés, par voie ferrée, 5 trains blindés (N°s 7, 94, 5, 77 et 61), et, par route, des groupes d'automobiles blindées (N° 55) et des groupes de chars d'assaut (N° 2)... Le groupe des automobiles blindées (N° 55) remplit brillamment sa tâche pendant la nuit du 16 février 1921... Le commandant de la machine de tête, le camarade Sidoroff, en récompense de son activité dans cette direction reçut la décoration du Drapeau rouge... Pendant la journée du 16 février, nos trains blindés, stationnés sur la place ouverte et le pont démoli, ripostèrent avec des obus et des mitrailleuses à l'ennemi qui, à plusieurs reprises, avait attaqué nos troupes. Le train blindé de l'ennemi essaya d'attaquer notre infanterie du côté de Salogly, mais le feu de nos canons à longue portée du train blindé N° 94 l'obligea à battre en retraite. La Garde Populaire, à peine sortie du feu de nos trains blindés et de notre artillerie, arrêta l'avance de notre infanterie... » — Bref, du côté des Soviets, et d'après leur propre témoignage, que voit-on ? Troupes régulières, trains et automobiles blindés, chars d'assaut, artillerie, infanterie, etc... et non « des ouvriers et des paysans » soulevés !

LA GÉORGIE

De plus, la Russie soviétique ne se borna pas à envahir elle-même ce pays : elle promit à la Turquie de lui céder deux importantes provinces géorgiennes, Artvin et Ardahan, afin de l'inciter, par l'intérêt, à s'unir à elle, pour soutenir l'occupation de la Géorgie ; et pendant que les troupes géorgiennes combattaient contre les Russes, les Turcs envahissaient la Géorgie du côté d'Ardahan.

La jeune armée géorgienne lutta héroïquement : plusieurs fois elle repoussa les assauts des ennemis et captura des milliers de soldats russes. La guerre se prolongea ainsi plus d'un mois, et ce ne fut que le 18 mars 1921 que les forces de Moscou réussirent à s'emparer de la dernière forteresse de la Géorgie : Batoum. Le même jour, le Gouvernement National, investi de la pleine confiance de l'Assemblée Constituante, qui avait siégé la veille à Batoum, quitta son pays pour défendre sa cause dans le monde civilisé.

Le pouvoir soviétique s'installa en Géorgie, mais la lutte qu'il eut à soutenir contre la population se poursuivit. La force brutale n'avait pu anéantir la volonté inébranlable du peuple géorgien de combattre pour reconquérir la liberté nationale. Toutes les classes de la population prirent part, de différentes manières, à cette lutte sans merci : manifestations politiques, boycottage des institutions bolchévistes, grèves politiques, furent déclanchées à chaque instant. La plus féroce des terreur ne réussit pas non plus à briser la résistance du pays : la population y répondit par des soulèvements armés, en Svanéthie, en 1921, en Pchavo-Khevsouréthie, en 1922, etc., qui aboutirent, en août 1924, à l'insurrection générale. Malheureusement, cette insurrection fut étouffée et le pouvoir d'occupation, une fois encore triomphant, se vengea sur la population

LA GÉORGIE INDÉPENDANTE

désarmée et noya dans le sang toute la Géorgie. Malgré cela, les aspirations du peuple vers l'indépendance restèrent aussi vives et sa volonté inflexible. La lutte continua.

Cette lutte acharnée d'un peuple courageux pour son droit et sa liberté nationale ne resta pas sans écho à l'étranger. L'opinion publique de tous les pays civilisés, sans distinction de tendances politiques, fut révoltée de la violation commise par le pouvoir moscovite : le cas de la Géorgie fut évoqué avec grande sympathie dans les parlements des Etats d'Europe et d'Amérique, dans les congrès politiques internationaux, dans la presse mondiale, etc. Nous ne citerons que quelques résolutions (parmi des centaines d'autres) prises par les organisations internationales, tout à fait différentes, mais caractérisant chacune le retentissement qu'eut la cause de la Géorgie dans les milieux internationaux.

L'Union Internationale des Associations pour la Société des Nations a protesté énergiquement contre l'occupation de la Géorgie par les armées soviétiques. Dans sa Conférence de 1921, à Genève, qui eut lieu ainsi au lendemain même de cette occupation, elle adoptait une résolution dont voici les termes : « Le Congrès, ému de la malheureuse situation de la Géorgie, cette nation démocratiquement organisée, qu'une armée étrangère a envahie et occupée contre le vœu des habitants, et qui a perdu ainsi son indépendance et ses libertés, exprime toute son indignation et demande instamment au Conseil et à l'Assemblée de la Société des Nations de prendre des mesures pour que le principe du droit des peuples à disposer d'eux-mêmes soit appliqué à la Géorgie. »

Depuis, l'Union a pris des résolutions dans le

LA GÉORGIE

même sens, à Paris en 1932, à Folkestone (Angleterre) en 1934.

En 1922, la Troisième Assemblée de la Société des Nations adopta, à l'unanimité, la résolution suivante :

« L'Assemblée de la Société des Nations, ayant considéré la situation de la Géorgie, invite le Conseil à suivre avec attention les événements dans cette partie du monde, de manière à saisir les occasions qui pourraient se présenter d'aider, par des moyens pacifiques et conformes aux règles du droit international, au retour de ce pays à une situation normale. »

La Cinquième Assemblée de la S. D. N., en 1924, confirmant cette résolution à l'unanimité, ajouta, en raison des événements qui se déroulaient en Géorgie (il s'agissait de l'insurrection contre le pouvoir d'occupation) : l'Assemblée exprime « l'espoir que les Gouvernements des Etats membres de la Société pourront assister éventuellement le Conseil, soit en lui fournissant des informations, soit en lui prêtant, dans la mesure où le permettront les circonstances, le concours de leur influence pacificatrice ».

Dans un manifeste publié en 1924, l'Internationale Ouvrière Socialiste disait : « Il y a soixante ans, le symbole du droit des peuples de disposer d'eux-mêmes était la revendication d'indépendance de la Pologne. Cette indépendance est établie. Aujourd'hui, nous nous conformons à ce principe de l'Internationale, en réclamant le droit de libre disposition pour la Géorgie, symbole de tous les peuples soumis au régime de la force. »

Le Bureau International de la Paix s'est constamment intéressé à la situation de la Géorgie. Dans plusieurs des Congrès Universels organisés

LA GÉORGIE INDÉPENDANTE

par lui, des résolutions ont été votées en faveur du rétablissement de ce pays dans l'intégrité de ses droits. Lors de son Congrès, qui s'est tenu à Cardiff (Angleterre) en juin 1936, il a adopté, à l'unanimité, l'ordre du jour suivant :

« Le XXXIe Congrès Universel de la Paix,

Considérant que l'U. R. S. S. a été admise dans la S. D. N., dans les conditions envisagées par le Congrès de Locarno ;

Considérant que la S. D. N. est fondée, notamment sur le principe du droit des peuples de disposer d'eux-mêmes ;

Que ce principe est à la base même de la constitution de l'U. R. S. S. laquelle, par le traité conclu avec la Géorgie en date du 7 mai 1920, reconnaît sans réserve l'indépendance et la souveraineté de l'Etat géorgien ;

Constatant que c'est en violation de ce traité et contrairement à ce principe que l'U. R. S. S. occupe actuellement la Géorgie ;

Considérant que le maintien de la paix, but essentiel de la S. D. N., n'est possible que dans le respect des traités et de la justice internationale ;

Rappelant ses résolutions antérieures, demande instamment à la Société des Nations de prendre des mesures propres à mettre fin à une situation contraire aux droits des gens en invitant l'U. R. S. S. à rendre à la Géorgie son indépendance et les droits qu'elle tient de sa qualité d'Etat souverain. »

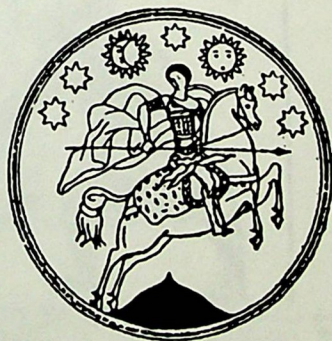
Le XXXIIe Congrès Universel de la Paix (Paris, août 1937) une fois de plus évoque la situation de la Géorgie et réaffirme ses résolutions antérieures.

La sympathie du monde civilisé, l'amitié des défenseurs du droit et de la liberté des peuples ne font pas défaut à la Géorgie martyrisée. Et cela prouve toute l'équité de la cause pour laquelle le

peuple géorgien lutte courageusement depuis 16 années déjà ! La Géorgie envisage son avenir avec grand espoir, car, d'abord, son peuple se sent uni dans la même volonté de combattre jusqu'au bout le joug étranger et le régime soviétique, ensuite, parce qu'il voit que tous les peuples de l'U. R. S. S. se trouvent en conflits permanents avec le même régime, et que, parmi ceux-ci, les non-russes (qui représentent la moitié de toute la population d'U. R. S. S.) n'attendent que l'effondrement du régime soviétique pour la restauration de leurs foyers et de leurs libertés nationales.

C'est dans une attitude confiante et courageuse que le peuple géorgien attend le temps de sa résurrection nationale. Ce temps viendra !...

P A R I S

—
1937

Armoiries
de la République Géorgienne.

Nous serons éternellement reconnaissants à la France et aux Socialistes Français qui, les premiers, de la Tribune de la Chambre des Députés ont protesté contre l'occupation de la petite République Démocratique Géorgienne par l'Armée Rouge Soviétique.

Février noir 1921 .

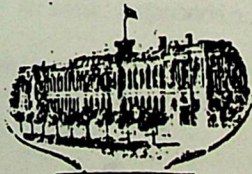
On sait que la Russie soviétique, violant le traité conclu à Moscou, le 7 mai 1920, avec la République géorgienne, a envahi cette dernière en 1921, et après une guerre acharnée de 6 semaines, l'a occupée militairement.

Les exécutions en masses ne sont désormais pour les bolcheviks que des faits divers, les tchekas et les prisons ne suffisent plus à contenir les prisonniers politiques.

M. Trotsky, alors commissaire à la guerre de la Russie soviétique, a résumé à sa manière, la terreur :

Lors de son passage à Tiflis au début de l'année 1924, il a déclaré : « En 1922, Staline m'a dit : « Il y a lieu de retourner la Géorgie de fond en comble, afin de détruire en elle l'influence et la force du menchévisme. » Cette œuvre peut actuellement être considérée comme accomplie. La Géorgie a été suffisamment retournée... »

20 MAI 1992 À PARIS

SOIRÉE DE GALA AU THÉÂTRE DU JARDIN
SOUS LA PRÉSIDENTICE D'HONNEUR
DE SON EXCELLENCE MICHEL ATTALIDÈS
AMBASSADEUR DE LA RÉPUBLIQUE
DE CHYPRE À PARIS ET DE MADAME

Couronnant une magnifique Saison 91-92, le Théâtre du Jardin, l'Espace Européen d'Expression pour la Jeunesse, dirigé par Ethéry Pagava et Jacques Douai, présentait ce 20 Mai dernier un Gala d'une haute qualité sous la présidence de Monsieur Attalidès, Ambassadeur de Chypre à Paris et en présence de Monsieur Junot représentant Jacques Chirac Maire de Paris, de nombreuses personnalités des Ministères et de Monsieur et Madame Roux de Lusignan .

Une Salle comble a réservé un accueil enthousiaste à ce Spectacle

Les belles chansons inspirées du riche Folklore Français, interprétées merveilleusement par Jacques DOUAI, illustraient la première partie du programme . Après ce régal poétique et mélodique, en deuxième partie, la nouvelle Création d'Ethéry Pagava "la Légende de Mélusine", célèbre pour avoir protégé jusqu'en Orient , au 12ème Siècle, la Dynastie des Lusignan originaires de l'Ouest de la France et dont l'un des descendants était présent dans la Salle ce jour là .

La Chorégraphie "d'une grande beauté et pleine d'imagination", ainsi que l'a souligné le journaliste des Saisons de la Danse était portée par la Compagnie de jeunes danseurs talentueux parmi lesquels on remarquait Anna Pinto, ravissante et touchante Mélusine et Jean-Marc Plumain excellent dans le rôle du Chevalier errant Raymondin de Lusignan .

La musique si émouvante de Sibelius et les remarquables éclairages contribuaient à la perfection de l'ensemble au grand bonheur des spectateurs .

Cette Soirée s'ajoute au brillant palmarés des Galas présentés par le Théâtre du Jardin dont chacun reste un souvenir inoubliable pour tous ceux qui y ont assisté .

Les exploits des jeunes danseurs Géorgiens de l'Ensemble "Imedi" sont encore dans toutes les mémoires .

Plus que jamais, le Théâtre du Jardin, Carrefour de l'Europe confirme sa vocation d'Espace Européen pour la Jeunesse et contribue au développement du goût de l'Art et de sa pratique .

150.000 jeunes Spectateurs ont ainsi bénéficié de cette Initiation Artistique en assistant et en participant à ces Manifestations de haut niveau .

Car l'Art est bien la voie royale pour le développement et le rayonnement de l'être humain !

V . Level

ANNA PINTO ET JEAN-MARC PLUMAIN DANS "LA LÉGENDE DE MELUSINE"-BALLET D'ETHÉRY PAGAVA

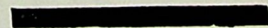

ნეკროლოგები

ს

სამგლოვიარო

გ ა ნ წ ხ ა ლ ე ბ ე ბ ი .

თეიმურაზ თაქთაჩიშვილი.
1911-1992 წელი.

ულმობელმა სიკვდილმა, ერთხელ კიდევ ქართულ ემი-
გრაციას გული მოგვიკლა და უბოძოდ დაგვამჩესრა, რა-
დგან მან მოგვეცა ყველასათვის საყვარელი ჩვენი
თემური, მძიმე და ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ.
თემო ყველას გულწრფელათ გვიყვარდა, რადგან ის
იყო, მეგობრობის, გულკეთილობის, ხელის სიმაღლის და
ზნეობა-მოქალაქეობის მომხიბლავ სილამაზის სიღია-
ლის მარად მაცხარებელი და გამომხსაველი.

თემო დაიბადა 2 სექტემბერს 1911 წელს ბელგიაში
ქალაქ იქსელში, ხადაც მამა მისი სწავლობდა და ინ-
ჟინრის დიპლომით ცოლ- შვილიანათ დაბრუნდა
საქართველოში.

თემო არ დაუშვა ბოლშევიკურ ხელისუფლებამ თბილი-
ლისის უნივერსიტეტში, როგორც დიდ გვაროვანის შთა-
მომავალი, და არა ლეგალური გზით ჩამოვიდა მამა -
სთან ერთად უმაღლეს ცოდნის მიხაღებათ ხაფრანგეთში
ხადაც მიუხედავად მაფერიალურ ხილისჭურისა, დაამთა-
ვრა ელოქტრო-მექანიკური უმაღლესი სკოლის კურსები,
და მიიღო ინჟინრის დიპლომი.

მას, როგორც ყველა ქართველ ლტოლვილს უზომოდ უყვა-
რდა ხაფრანგეთი, მოიხადა სამხედრო ბეგარა მის ჯა-
რშიდ, მაგრამ არ მიიღო ხაფრანგეთის ქვეშემრდომობა
და დარჩა ერთგული მსახური და მოქალაქე სამშობლო
საქართველოს დედულ-მამულის. ის როგორც უცხოელი ვერ
მოეწყო მის დარგშიდ სამუშაოზედ, მან შეგნებულათ
ქართველობა ამჯობინა ნივთიერ კეთილდღეობას.

თემო ადრე დაქორწილდა პარიზშიდ, ხადაც შეიქმნა სა-
ქართველოში. საქვეყნოთ ცნობილ სახელ განთქმულ იუ-
რისცის, ნაციალ დემოკრატიულ პარტიის დიდერის
აწ განსვენებულ გიორგი გვაზავას ასული.

გ. გვაზავას პრეზიდენტ ნოე ყორდანიამ მიანდო და-
მოუკიდებელ სუვერენულ საქართველოს, კონსტიტუციის
დაწერა, რომელიც დამფუძნებელ კრებამ ერთხმათ მი-
ლო და განსვენებული უკვდავ ჰყო საქართველოს ბრწყი-
ნვალე ისტორიაში.

თემო იყო დიდებული მეუღლე, შესანიშნავი საყვარელი
მამა, და ამ დიდი ქართულ ოჯახის საამაყო სიძე.
გარეგნობით მოხდენილი და საამური, დაჯილდოებული
იყო არა ჩვეულებრივ მუსიკალურ ნიჭით, როგორც მისი
გვარეულობა. ის უკრავდა ყველა საკრავებზედ და ლო-
ცბარობდა ქართულ საეკლესიო გუნდს, დიდი წარმატებით
ის იყო უბაღლო შემსრულებელი ქართული ცეკვების, ხე-
ნაზედ მოკაშკაშ-მოელვარე ზღვის ცვლდებივით მოვა-
რდნილი, რომელიც "წაგლეკავდათ" და გაწყვიტებდათ
მისი ქართული ემხით და ხილამაშით. აქვე გთავაზობთ
ინჟინერ აპოლონ კობახიძის აზრს თემოს მიერ შესრუ-
ლებულ "კინცოურზედ".

პირდაპირ შეუდარებელი და საარაკო იყო ბ. თ. თაქ-
თაქიშვილის „კინტოური“. ეს არ იყო ის ვულგარული
და შეზარხოშებული კინტოური, რომელიც ჩვენ ყველას
გვინახავს. არა, ეს იყო გაკეთილშობილებული, განწმენ-
დილი, გასტელებული, გაკლასიკებული, გაფაქიზებული
და გაღვთაებრივებული კინტოური. რა შნოთი. რა სილა-
მაზით, ჰაერონობით და თავისუფლად იყო ის შესრულე-
ბული! ცეკვის აზრი და იდეა. მისი განყენებული შინა-
არსი, მისი სული და სიცოცხლე იყო განხორციელებული
თქვენს წინაშე: ქალური უმანკო მორცხობით, ნაზათ
და სათუთად იყო გადმოცემული კინტოურის უაღრესად
სახიფათო შენძრევანიც კი. საოცნებო რამ იყო! გეგონე-
ბოდათ ღუნკანის სული დაბრუნებულა სააქაოს, გადაქ-
ცეულა ქართველ ვაჟად და ახალი ცეკვის კლასიკის ლე-
გენდარულ ხანას ქმნისო... ვაშა თაქთაქიშვილო!.. მაგ-
რამ რადგანაც ქართველი ხარ და ამ ხანად ბედი არა
გეწყალობს, ვშიშობ, რომ ფუჟად ჩაგიელის ეგ ღვთაებ-
რივი ნიჭი...

პარიზი 1957 წ.

თემოს ხშირად სთხოვდენ საქველმოქმედო ხალამო-
ებზედ გამოსვლას ხეენაზედ, რახან ის ყოველთვის სი-
მევენებით ასრულებდა, რაც იწვევდა დამხწრეთა აღცა-

ცებას და გაუთავებელ ოვაციებს.

თემოს გამოსვლები იყო უაღრესად დადებითი და სა-
ხარგებლო, ქართული კულტურის გასახელებით უცხოელ

მაყურებლებსათვის, რომლებიც არა ნაკლებ ოვაციე-
ბს უმართავდნენ მას, და გაუთავებელ "ბრავოს" შემახი-
ლებით აჯილდოვებდნენ თემოს და მისი სახით ქართულ კუ-
ლტურას.

წარვიდნენ ვითა ზღაპარნიც ჩვენი ცვბილი ახალგა -
ზრდობის საოცნებო დღეები; შეუბრალებელი სიკვდილი
ცრემლისა და მწუხარების წყარო, ცელავს ჩვენი თა-
ობის რიგებს, ჩვენი თემურიც მან მოგვცა და გული
მოგვიკლა.

ჩვენ მწუხრის სამძიმარს უცხადებთ მის დაობლებულ
ცრემლს. შეუმშრალ მეუღლეს ქალბატონ მზიას, მის დი-
ლებულ ქალიშვილს მანანას და პაციფიკემულ მის ცოლის
მმას ბატონ ჯამლეთს.

შენი განშორებით დადარდანებული გემშვიდობები მმამ
თემო, უფრო სწორათ მალე ნახვამდის.

ს ა უ კ უ ნ ო ი ყ ო ს ბ ხ ე ნ ე ბ ა
შ ე ნ ი კ ე თ ი ლ ო მ მ ა ო თ ე მ ო .

ლევან ფალავა.

ვახტანგ ჭაბუკიანი
1910- 1992.

ამა წლის ხუთ აპრილს ხანგრძლივ ავადმყოფობის გამო ჩვენ დედა ქალაქ თბილისში გარდაიცვალა, მხოფლიოს მასშტაბით ცნობილი კლასიკური ბალეტის მშვენიება ვახტანგ ჭაბუკიანი. მსგავსი მისი დიდი ხნით აღარ გამოპრჩყინდება, თბილისის ოპერის კლასიკურ ნექვეების დაობლებულ სცენაზედ.

მე მქონდა ბედნიერება მისი მოწვევით თბილისის ოპერის სცენაზედ მეცეკვა 1966 წელს მასთან ორ ცნობილ ბალეტში აღანის მუხივაზედ ყიფელის როლი, და დონკიხოტში მთავარი როლი მინკუხის მუხივის მიხედვით, რომლებშიდაც ის იყო შეუდარებელი ბრწყინვალე შემსრულებელი და უბადლო პარტნიორი.

მისმა მოწვევამ მე მომანიჭა ორმაგი ბედნიერება, რადგან პირველად ვიხილე ჩემი საქართველო, ჩემი ბებია ბიძები, მამიდები, და მთლიანად ჩემი ნათესაობა, და ამავე დროს ვცეკვავდი მთავარ წამყვან როლებშიდ დიდ ვახტანგ ჭაბუკიანთან, რომლის პარტნიორობა ნაცრულობდენ ყველა კლასიკური ბალეტების ეტუალები.

დაუვიწყარია მისი მფარველობა, და ჩემზედ მზრუნველობა. არ დამავიწყდება არახოდეს, პირველ ხალამოს შემოვიდა ჩემს ლყაშიდ, მიიხედ მოიხედა, ამოიღო

გიზიდან მალულათ ხელ პაჭარა ხაჭვი, მეც ვაჩვენებუბა-
ბუა ჩემის ნაჩუქარი ხელ პაჭარა უბრალო ხის ქართული
ხაჭვი, რომელსაც განუშორებლათ თან ვაჭარებდი, გადა-
მწერა პირჯვარი და ჩურჩული. მითხრა (თურმე იცოდა,
რომ ჩემ ლოყაში მიკროფონები იყო მალულათ ჩართული,
როგორც შემდეგ მითხრა)"ეთერი ეხლა ჩვენი რიგია, ვი-
ფიქროთ შენ ვაბუაზედ თავისუფალ საქართველოს პი-
რველ პრეზიდენტ ნოე ყორღანიძეზედ და მის ხსოვნის
ხაპატივცემულთ ვიცეკვოთ".

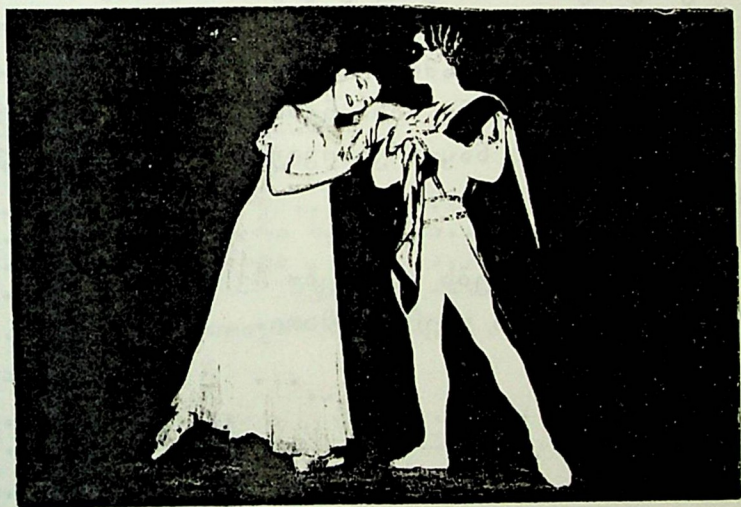
უაღრესათ გახარებული იყო ჩემი წრიომფალური წარმა-
ტებებით და ჩემლამი ქართველი ხალხის უანგარო სიყვარ-
ულით, რასაც ^{ინინი} გაუთავებელ ოვაციებში ხაჭავდენ და
ხეცნას ვარდ ყვავილებით ფარავდენ.

მეორეთ 1989 წელს ჩემი ბალეტის მოცეკვავეებით მიწვე-
ული ვიყავი, მოხკოვის დიდი თეატრის "კალენკას" დირ-
ექტორის ქრუპის მიერ საგახწროლოდ ორი თვით მოხკო-
ვში, ვიევში, ოღეხაში, ბაქოში, ერევანში და თბი-

ლისის ოპერაში. ჩემი ნახვით და ჩემი ბალეტის წარმ-
ტებებით დიდათ გაიხარა, თვალ ცრემლიანი გადამეხვი-
და მიხოვა მის 80 წლის იუბილეებს დავხწრებოდი, რა-
მე მას სიამუფნებით შეუხარულე. ის უკვე მძიმე ავად-
მყოფი იყო, გავიხსენეთ 1966 წლის ბრწყინვალე წლე-
ბი ^{ში} ჩვენი წრიომფი ოპერის საბალეტო ხეცნაზედ.
მისი გარდაცვალებით გამოჩვეულ ღრმა მწუხარებას
უცხადებ მის ჭირისუფლებს, ოპერის საბალეტო სკოლის
მოწაფეებს და ქართველ ერს, ახეთ სახახელო ხელოვა-
ნის დავარგვის გამო. საუკუნო იყოს ხეცნება მისი.

ეთერი ფალავა.

პარიზი 1992 წელი.

ეთერ ფალავა --- ვახტანგ ჭაბუკიანი, თბილისის
ოპერის სცენაზე. თბილისი, 1966 წელი.

- 44 bis -

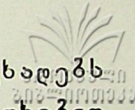
ამა წლის 10 აპრილს ქალაქ ნიუ-ორკში გარდაიცვალა
თეიმურაზ ბაგრატიონ-მუხრანელი.

... ..

ემიგრაციაში ხანგრძლივ ყოფნის შემდეგ გარდაიცვალა
სამშობლოში ახლად დაბრუნებული სიმონ კეკელიძე, რო-
მელსაც ხურდა სამშობლო მიწაზედ განსვენება.
გეციერმა იხმინა მისი ნება სურვილი, და ის განი-
სვენებს მის საყვარელ დედულ-მამულში მშობლებთან
ერთად.

მათ ჭირიხუფლებს უცხადებთ ჩვენ სამძიმარს.
საუკუნო იყოს ხსენება მათი.

... ..

"ჩვენი დროის" რედაქცია უღრმეს მადლობას უცხადებს ყველა იმ პირებს, ვისი კეთილშობილობით და მეოხებით ყურნალი განაგრძობს არსებობას. წერილები და ფულადი დახმარება, უნდა გადმოიგზავნოს შემდეგი მისამართით:

შენი შაგავა

3. rue Adolphe Chérioux

92130 Issy les Moulineaux

Tel : (1)46.42.48.23

შემომწირველთა სია:

ქალბატონები:

- 1. ქეთევან ბარნოვა.....500 ფრ.
- 2. მართა გეგეჭკორი სფურუასა.....400 -
- 3. ნათელა ყორღანიანი.....300 -
- 4. ეთერი ფაღავა - დუე.....300 -
- 5. ქრისტინე ფაღავა - ბუღეზ.....200 -

ბატონები:

- 6. მკითხველი.....245 -
- 7. რუბენ გვეჯაძე.....200 -
- 8. შალვა ხანანაშვილი.....200 -
- 9. თაჭრახან ანთაძე.....200 -

საქართველოდან ფრანგული ენის მცოდნე

- 10. მკითხველებისაგან.....250 -
- 11. ქალაქ ხაჩხერიდან მიზა გოლაბრელიძე..... 50 -

2845 ფრ.

სარჩევი.

გვერდი.

1. სააღდგომო მილოცვა.
2. პრეზიდენტ ნოე ყორღანიას სურათი.
3. ერის ღღეხახწაული..... ნ. ყორღანია.
6. პირველი 26 მაისის შვიმი თბილისი 1918 წელი.
7. 26 მაისი..... ლ. ფაღავა.
10. პირველი მაისი." ბრძოლის ხმა" 1929 წელი.
12. ეღვარდ მეორე.....ინყ. ჭარახ წულაძე.
16. მეღვე ხაუკუნის მოკლე მიმოხილვა... ლ. ფაღავა.
26. წერილი თბილისის უნივერსიტეტის სტუდენტებს.
27. საქართველოს დამოუკიდებლობის აღღვენა(ფრანგულათ)
34. შავი თებერვალი 1921 წელი
35. ზალის თეატრის საშვიმო ხაღამო 20 მაისი 1992წ.
37. მოღვეკვავეთა სურათი ე. ფაღავას ზალეღიღან.
38. ხამგლოვიარო ნეკროლოღები ღა განღხაღებები .
46. შემომწირველთა ხია.
47. ხარჩევი.

რედაქციური-- ლეონ ვიდევა.

გერანი-- პრიკლეინქიკევილი.

Redacteur: LOVAN PAUAVA
 3 rue Adol. de Cherloux
 92130 Issy les Moulinaux

Hors commerce

N°: 124.

Gérant: Pr. Intskhrevli